

isplatiti u jednoj od konvertibilnih valuta". Obavijest nosi žig i potpis tuženikov. Prema tome je u konkretnom slučaju tuženik preuzeo dužnost da on osobno izvrši tužitelju isplatu spornog iznosa do visine od US dolara 465.- koji nije prekoračen, kako je to ispravno utvrdio i prvostepeni sud.

M.S.

Bilješka.- Tačno je načelno stajalište gornje presude da agent osobno odgovara osobi s kojom je sklopio ugovor ako se u tom smislu izričito obavezao. Međutim čini nam se da se to ne može tvrditi za gornji slučaj. Okolnost što je agent u svom pismu izričito naveo da će platiti iz pologa navodi upravo na to da se nije osobno obavezao već da radi u ime i za račun svoga komitenta. Inače ne bi imalo nikakvog smisla navoditi da će kupovina biti plaćena iz pologa. Sud je pogriješio kad ovoj okolnosti nije pridao nikakav značaj, već je u presudi citirano mjesto tumačio isključivo formalistički.

B.J.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 2.XII 1968.

Vijeće: Gabro Badovinac, dr Dušan Arneri, prof.dr Branko Jakaša

Suvlasništvo broda - Samovoljno sprečavanje plovidbe broda od jednog dijela suvlasnika - Suvlasnici koji su samovoljno spriječili poslovanje broda moraju drugim suvlasnicima nadoknaditi štetu - Ukoliko nastane spor između suvlasnika, svaki od njih ima pravo zahtijevati da se spor riješi sudskim putem, uključivši i razvrgnuće zajednice, a ne samovoljno onemogućivati brodu vršenje plovidbe - Ovo vrijedi i za slučaj da suvlasnik-poslovođa ostalim suvlasnicima ne polaže obračun - Ako je jedan suvlasnik bio ujedno i zapovjednik broda njemu suvlasnici koji su ga samovoljno spriječili u vršenju svoje funkcije moraju, u ime naknade štete, isplatiti i svotu koja odgovara zapovjednikovoj plaći koju on nije zaradio - Ovi suvlasnici nemaju prava kod određivanja visine naknade štete koju su dužni nadoknaditi ostalim suvlasnicima, prebijati iznos dobitka koji nisu ostvarili zbog toga što su samovoljno spriječili plovidbu broda

Spor se vodi između suvlasnika pomorskog broda. Tužitelj navodi da je on bio poslovođa i zapovjednik broda, a ujedno i suvlasnik polovice suvlasničkog dijela. Tuženici

da su mu spriječili plovidbu jer su samovoljno demontirali neke dijelove motora tako da brodu nije bila moguća plovidba. Tuženici navode da su oni spriječili plovidbu broda jer da im tužitelj nije obračunavao poslovanje s brodom.

Prvostepeni sud je udovoljio tužbenom zahtjevu, a drugostepeni je tu presudu potvrdio iz slijedećih razloga:

Iz obrazloženja pobijane presude, obzirom na sporno pitanje, očito slijedi da sud nalazi da se šteta sastoji u samovoljnom sprečavanju tuženih da tužitelj kao suvlasnik broda vrši plovidbu brodom, te da je tužitelju nastala šteta zbog samovoljnog i protupravnog postupka tuženih time što su tuženi s broda demontirali određene dijelove motora i time spriječili mogućnost vršenja plovidbe.

Iz činjenice koja je među strankama nesporna, tj. da su tužitelj i tuženi suvlasnici broda u podjednakim dijelovima, te da je tužitelj kao zapovjednik broda i suvlasnik do dana skidanja s broda određenih dijelova vršio plovidbu, slijedi da je među suvlasnicima postojao sporazum, makar i prećutni, da brodom kao poslovođa zajedničke imovine koju predstavlja brod posluje tužitelj. Prema načelima imovinskog prava o ortakluku, a napose o načelima pomorskog prava o poslovanju brodom u suvlasništvu, tužitelj kao zapovjednik broda ovlašten je da brodom vrši plovidbu i prijevoz stvari. Kao poslovođa tužitelj je dužan da svojim ortacima daje obračun poslovanja. Ako tužitelj kao poslovođa plovidbe broda ne položi račun u ugovorenim ili u običajenim rokovima, ostali suvlasnici broda kao ortaci u poslu imaju pravo tražiti polaganje računa. Ukoliko poslovođa takovo polaganje računa ne podnese po zahtjevu suvlasnika, ili se usprotivi davanju obračuna, ostali suvlasnici mogu tražiti polaganje računa putem suda, i eventualno razvrgnuće zajednice i obustavu daljnjeg poslovanja brodom; no oni ne mogu, samo zbog toga što im poslovođa i vođitelj uprave broda nije položio račun, samovoljno spriječiti normalno poslovanje broda, skidanjem pojedinih dijelova ili samovoljnim odnošenjem opreme broda.

Ako suvlasnici na takav samovoljan način spriječe normalno poslovanje broda, odgovaraju drugom suvlasniku kao poslovođi za svaku štetu koju ovaj pretrpi time što je protupravnim djelovanjem ostalih suvlasnika spriječeno normalno poslovanje broda.

Obzirom na to da je među strankama nesporno da su tuženi samovoljno skinuli pojedine dijelove broda i time onemogućili normalno poslovanje, očito je da je do štete tužitelju kao suvlasniku i poslovođi upravljanja brodom

učinjena šteta, i da su za tu štetu odgovorni tuženi koji su protupravno spriječili normalno poslovanje brodom.

Obzirom na to prvostepeni sud nije ni trebao niti morao da posebno utvrđuje i raspravlja o prebojnom zahtjevu tuženih u pogledu štete koju su oni pretrpjeli time što brod nije poslovaao. Nitko ne može tražiti naknadu štete niti ju stavljati u preboj drugome, ako je odnosnu štetu proizročio svojim protupravnim postupkom.

Što se tiče prigovora u pogledu visine štete, prigovor žalbe takodjer nije osnovan.

Zahtjev za naknadu štete zasnovan je na činjenici da brod odredjeno vrijeme nije radio, i da je zbog toga tužitelju nastala šteta, koja se sastoji u gubitku onih zarada koje bi on kao poslovođa broda imao da je brod normalno radio. U ovu štetu ne ulazi samo čisti dobitak broda koji bi se imao dijeliti medju suvlasnicima nakon odbitka svih troškova, već i ona zarada koju bi tužitelj kao zapovjednik broda imao da je bilo nastavljeno normalno poslovanje s brodom. U ovu štetu prema tome spada i tužiteljeva zarada koju bi on ostvario u vidu plaće kao zapovjednik broda, bez obzira što je on ujedno i suvlasnik broda.

G.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 2.XII 1968.

Vijeće: dr Dušan Arneri, dr Tomislav Haramustek, prof.dr Branko Jakaša

Prijevoz kamionom - Vozarova odgovornost - Vozar ne odgovara za štetu prouzrokovanu stanjem robe koju je primio na prijevoz - Vozar odgovara za pravilno slaganje, pričvršćivanje i osiguranje robe u kamionu - On je ovo dužan izvršiti u granicama mogućnosti s obzirom na stanje robe u kakvom ju je primio na prijevoz - Ako postoji mogućnost da je šteta nastala dijelom zbog slabog stanja, a dijelom zbog slabog osiguranja robe u vozilu, vozar odgovara razmjerno šteti koja je prouzrokovana nedovoljnim osiguranjem

Kupac je kupio od prodavaoca nekoliko komada tekstilnih strojeva. Strojevi su bili dati na prijevoz kamionskom vozaru. Na odredištu je utvrđeno da su strojevi oštećeni. Kupac tuži prodavaoca kao prvotuženoga, a vozara kao drugotuženoga. U tužbi navodi da su strojevi bili slabo osi-